

Brusel 30. června 2022
(OR. en)

10878/22

GAF 12
FIN 738

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	30. června 2022
Příjemce:	Generální sekretariát Rady
Č. dok. Komise:	COM(2022) 318 final
Předmět:	Zpráva Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropské centrální bance o provádění a výsledcích programu Pericles IV na ochranu eura proti padělání v roce 2021

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2022) 318 final.

Příloha: COM(2022) 318 final

V Bruselu dne 30.6.2022
COM(2022) 318 final

ZPRÁVA KOMISE

EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ A EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANCE
o provádění a výsledcích programu Pericles IV na ochranu eura proti padělení v roce
2021

ZPRÁVA KOMISE

EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ A EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANCE

o provádění a výsledcích programu Pericles IV na ochranu eura proti padělání v roce 2021

1. Obecné informace

Program Pericles IV (dále jen „program“) je program výměny, pomoci a odborného vzdělávání za účelem ochrany eura proti padělání. Nahrazuje program Pericles 2020, který probíhal v období 2013–2020, a program Pericles, který probíhal v období 2002–2013. Program byl zřízen **nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/840 ze dne 20. května 2021¹**. Jeho použitelnost byla rozšířena na nezúčastněné členské státy **nařízením Rady (EU) 2021/1696 ze dne 21. září 2021²**. Nařízení (EU) 2021/840 stanoví dobu trvání programu do 31. prosince 2027. **Ustanovení čl. 12 odst. 3 nařízení** vyžaduje, aby Komise každoročně poskytla Evropskému parlamentu a Radě informace o výsledcích programu. Tato výroční zpráva plní uvedený požadavek za rok 2021. Zpráva poskytuje informace o závazcích a provádění programu Pericles IV v roce 2021, jakož i o provádění akcí v roce 2021, na něž byly vyčleněny prostředky v rámci předchozí generace programu.

2. Závazky v rámci ročního pracovního programu na rok 2021

Roční rozpočet na provádění programu v roce 2021 byl stanoven na 834 082 EUR a byl financován z rozpočtové položky 06.030100 souhrnného rozpočtu Evropské unie na rok 2021. V roce 2021 bylo na závazky přiděleno celkem 834 082 EUR, což představuje 100 % celkového rozpočtu. Program je prováděn prostřednictvím spolufinancovaných akcí (grantů) příslušných orgánů členských států a prostřednictvím akcí organizovaných přímo Komisí (dále jen „akce Komise“). V roce 2021 bylo z rozpočtu na akce Komise převedeno 140 106,70 EUR do rozpočtu na granty k další podpoře provádění akcí členských států.

Provádění programu odráží závazek členských států a Komise k ochraně eura proti padělání. Diskuze o víceleté strategii na zasedáních skupiny odborníků pro boj proti padělání eura (ECEG) umožnily v roce 2021 přidělit na závazky 100 % celkového rozpočtu. Program se zavázal k financování celkem devíti projektů³. Z celkového počtu žádostí pocházejících od příslušných orgánů členských států byly granty uděleny pěti z nich. Kromě toho byly financovány čtyři akce Komise, z nichž dvě jsou administrativní povahy, a to studie pro závěrečné hodnocení programu Pericles 2020 a závazek pokrýt roční náklady na používání nástroje eGrants, což je plně elektronický (bezpapírový) systém řízení grantů.

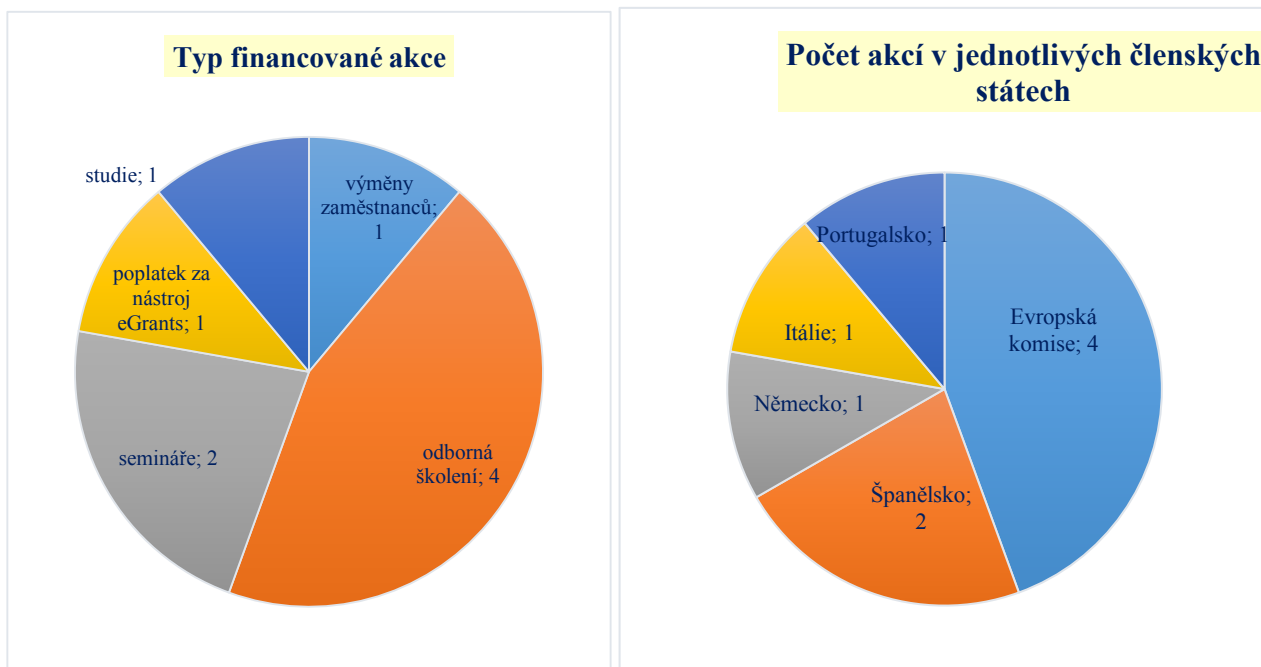
¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/840 ze dne 20. května 2021, kterým se na období 2021–2027 zavádí program výměny, pomoci a odborného vzdělávání za účelem ochrany eura proti padělání („program Pericles IV“) a kterým se zrušuje nařízení (EU) č. 331/2014.

² Nařízení Rady (EU) 2021/1696 ze dne 21. září 2021, kterým se rozšiřuje použitelnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/840, kterým se zavádí program výměny, pomoci a odborného vzdělávání za účelem ochrany eura proti padělání na období 2021–2027 („program Pericles IV“), na nezúčastněné členské státy.

³ Úplný přehled akcí programu Pericles, na něž byly v roce 2021 vyčleněny prostředky, je uveden v příloze I.

Akce Komise byly provedeny v roce 2021, zatímco všechny granty budou buď fyzicky provedeny v roce 2022 a později, nebo bude v závislosti na epidemiologickém vývoji v souvislosti s pandemií COVID-19 doporučeno, aby byly v případech, kdy je to možné, přeměněny na virtuální akce.

Graf I a graf II: Typ financovaných akcí a počet akcí v jednotlivých členských státech (akce, na něž byly v roce 2021 vyčleněny prostředky, viz příloha I)

Stojí za povšimnutí, že Německo, Španělsko a Itálie, tedy členské státy nejvíce postižené paděláním eura, letos opět získaly granty Pericles. Kromě toho v roce 2021 obdrželo granty v rámci programu také Portugalsko. Veškeré jejich úsilí posiluje ochranu eura, z čehož mají prospěch všechny ostatní členské státy.

Akce, na něž byly v roce 2021 přijaty závazky, zahrnují čtyři odborná školení, dvě konference, jednu výměnu zaměstnanců, jednu studii⁴ a roční poplatek za nástroj eGrants. Akce se budou konat jak v EU, tak mimo ni, v závislosti na konkrétních potřebách souvisejících s ochranou eura proti padělení. Od svého zahájení program upevňuje svůj regionální přístup prováděním akcí zahrnujících regiony světa, které jsou obzvláště důležité pro boj proti padělení.

3. Provádění akcí v roce 2021⁵

Shrnutí

Tento oddíl analyzuje provádění všech akcí financovaných v kalendářním roce 2021 z programu Pericles. Zahrnuje proto jak provádění akcí, na něž byly vyčleněny prostředky v rozpočtu programu Pericles IV na rok 2021 (čtyři akce Komise), tak akcí, na něž byly vyčleněny prostředky v rámci předchozích rozpočtů programu Pericles 2020 (šest grantů). To

⁴ Studie, kterou v roce 2021 zpracoval kontrahent, je základem pro závěrečné hodnocení programu Pericles 2020.

⁵ Úplný přehled akcí programu Pericles realizovaných v roce 2021 je uveden v příloze II.

podtrhuje kontinuitu programu, pokud jde o jeho koncepci, a odráží účinnost programu Pericles na ochranu eura proti padělání prostřednictvím každoročně prováděných akcí.

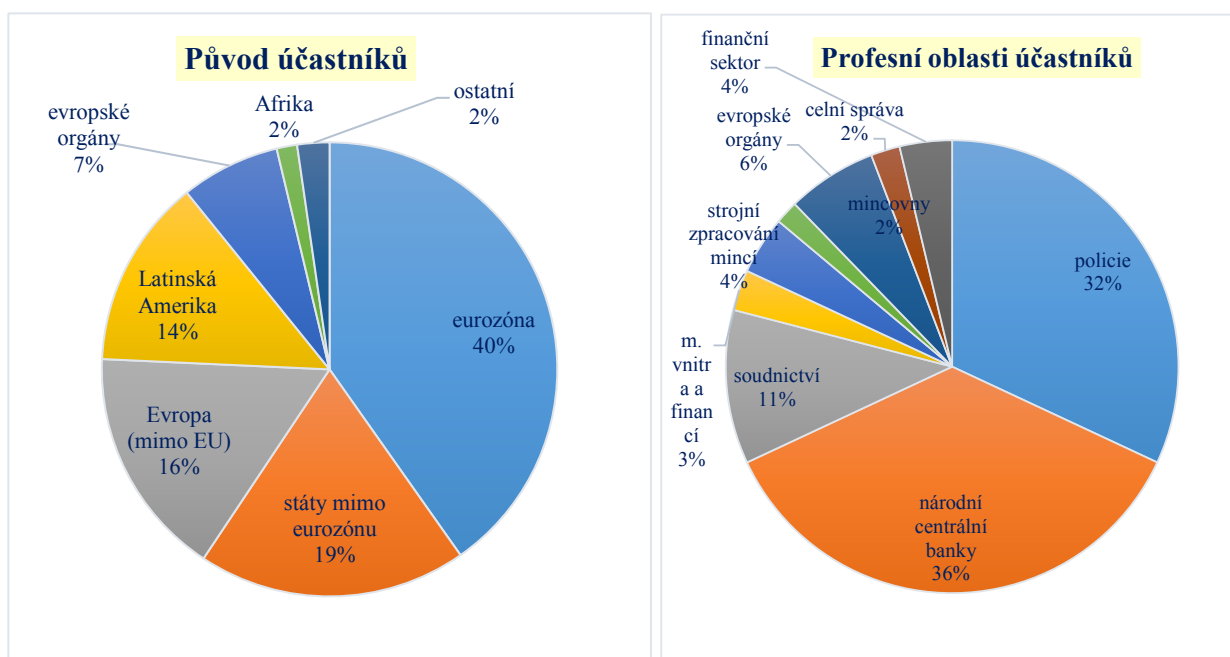
Provádění programu Pericles v roce 2021 nadále ovlivňovala celosvětová pandemie COVID-19 a související omezení fyzického kontaktu a cestování. V důsledku toho bylo několik akcí, které měly být provedeny ve fyzické podobě, přeměněno na digitální nebo hybridní akce, čímž se zachovalo účinné provádění programu.

V roce 2021 bylo provedeno deset akcí financovaných z programu Pericles, které zahrnovaly:

- plné provedení čtyř grantových akcí programu Pericles členskými státy: tyto akce byly provedeny fyzicky nebo v digitálním či hybridním formátu Chorvatskem, Španělskem, Bulharskem a Itálií;
- částečné provedení dvou grantových akcí členskými státy: tyto akce byly částečně provedeny v hybridním formátu (uskutečnilo se digitální zasedání v Portugalsku, zatímco fyzická konference v Nizozemsku se dosud nekonala),
- plné provedení čtyř zadaných akcí Komise.

Výše uvedené akce sestávají z pěti konferencí, dvou odborných školení, jedné výměny zaměstnanců, studie pro závěrečné hodnocení programu Pericles 2020 a udržovacího poplatku nástroje eGrants (viz také oddíl 2 výše). Uvedených akcí se podle odhadů zúčastnilo 482 odborníků.

Graf III a graf IV: Původ účastníků a oblasti, v nichž účastníci profesně působí (akce provedené v roce 2021, viz příloha II)⁶

Účastníci pocházejí z 54 zemí světa. Většinu (75 %) tvořili účastníci z Evropy: 40 % pocházelo z členských států eurozóny, zatímco podíl účastníků z členských států mimo eurozónu se zvýšil na 19 %, a účastníci z evropských zemí mimo EU představovali 16 %;

⁶ Všechny údaje se týkají jak akcí financovaných v rámci programu Pericles IV, tak akcí financovaných v rámci programu Pericles 2020.

14 % účastníků bylo z Latinské Ameriky. 7 % účastníků zastupovalo evropské orgány, 2 % pocházela z Afriky a Blízkého východu a 2 % z jiných regionů.

Pokud jde o oblasti, v nichž účastníci profesně působí, představovali 32 % z celkového počtu příslušníci policie. Tento výrazný podíl je dán tím, že policejní orgány stojí v popředí boje proti padělání eura a policejní sbory zahrnují vyšetřovatele i technické odborníky. Avšak poprvé během provádění programu Pericles policejní orgány nepředstavovaly největší skupinu účastníků. 68 % celkového počtu účastníků představovaly ostatní kategorie, přičemž největší skupinu účastníků tvořili odborníci z národních centrálních bank (36 %). Důvodem je skutečnost, že několik rozsáhlých akcí provedených v roce 2021 se zaměřilo na účast centrálních bank.

Významně byli zastoupeni také pracovníci soudů (11 %), zaměstnanci finančního sektoru (4 %), ministerstev financí a vnitra (3 %), celní správy (2 %), komerčních bank (3 %) a mincoven (2 %), což odráží celou škálu profesí účastníků. Výsledkem provádění akce Komise „3. setkání Platformy 1210“ byla již popáté vysoká účast zástupců z odvětví strojů pro zpracování mincí (4 %), což i nadále potvrzuje, že soukromý sektor je důležitou zúčastněnou stranou boje proti padělání.

Ve výsledku má provádění programu nadnárodní a multidisciplinární rozměr, jak požaduje nařízení (EU) č. 331/2014, s vysokým stupněm diverzifikace.

Hlavní body provádění v roce 2021

Programu se v roce 2021 podařilo zachovat a dále posílit silnou regionální mezinárodní spolupráci v jihovýchodní Evropě a Latinské Americe:

- V roce 2021 bylo v rámci programu Pericles provedeno několik akcí zaměřených na podporu a udržování úzké spolupráce mezi příslušnými vnitrostátními orgány v jihovýchodní Evropě. To zahrnovalo výměnu zaměstnanců uspořádanou italským *Comando Carabinieri Antifalsificazione Monetaria* (CCAFM) a konferenci pořádanou bulharským státním zastupitelstvím, které navázalo a udržovalo justiční spolupráci se zeměmi východního Balkánu a černomořské oblasti, včetně Turecka, Moldavska a Ukrajiny. Na „čtvrté konferenci balkánské sítě“ organizované chorvatskou národní bankou se sešli účastníci z centrálních a komerčních bank této oblasti, přičemž konference podpořila fungování systému včasného varování a výměnu informací mezi dotčenými zeměmi v jeho rámci. Komise rovněž provedla digitální odborné školení „Pristina–Tirana“ týkající se analýzy a klasifikace mincí.
- Španělská *Brigada de Investigación del Banco de España* (BIBE) uspořádala „vzdělávací kurz zaměřený na padělání peněz pro odborníky ze zemí Latinské Ameriky“, na němž se v roce 2021 v Montevideu (Uruguay) sešli orgány třinácti latinskoamerických zemí a na němž se propagovala opatření na ochranu eura proti padělání v zemích Latinské Ameriky, které jsou k němu potenciálně náchylné. Tato akce podpořila zřízení a provoz národních ústředí (NCO) proti padělání peněz v zúčastněných zemích. Na základě předchozího školení stejného formátu založila tuto národní ústřednu i Argentina.

4. Monitorování kvantitativních a kvalitativních ukazatelů

V čl. 12 odst. 2 nařízení (EU) 2021/840 se uvádí, že tato zpráva by měla zohlednit kvantitativní a kvalitativní ukazatele programu Pericles IV. Roční údaje o těchto ukazatelích jsou tyto:

1. **Počet zjištěných padělků eurobankovek a euromincí v roce 2021: 347 000 (bankovky) / 195 082 (mince):** cílem tohoto ukazatele je udržet počet zjištěných padělků eura (bankovky a mince) pod kontrolou v rozmezí $\pm 5\%$ ve srovnání s průměrem za období 2014–2020 (671 000/174 112). Zatímco počet mincí se blíží referenčnímu limitu ($\pm 5\%$, který představuje cílovou hodnotu), počet padělaných bankovek je nižší, než se očekávalo. Nižší počet padělaných bankovek lze vysvětlit vnějšími faktory, jako je možný dopad omezení v důsledku pandemie na jejich oběh.
2. **Počet zlikvidovaných padělatelských dílen v roce 2021 (11):** cílem pro počet zlikvidovaných padělatelských dílen je udržet jejich počet pod kontrolou v průměru $\pm 10\%$ ve srovnání s rokem 2019 (22). Počet padělatelských dílen, které byly v roce 2021 zlikvidovány, je nižší, než se očekávalo. To lze vysvětlit vnějšími faktory, jako je možný dopad omezení v důsledku pandemie na jejich provoz.
3. **Počet jedinečných příslušných orgánů, které se ucházely o účast v programu v roce 2021 (5):** cílem tohoto ukazatele je měřit zájem příslušných vnitrostátních orgánů o program. Milník pro rok 2024 je 12 a cíl pro rok 2027 je 24. Skutečnost, že počet jedinečných žadatelů v prvním roce dosáhl téměř 50 % milníku pro rok 2024, je v souladu s očekáváními a odráží skutečnost, že se jedná o první rok nového programu.
4. **Míra spokojenosti účastníků akcí financovaných z programu v roce 2021 (98,4 %):** tento ukazatel měří kvalitu odborného vzdělávání, jak ji vnímají účastníci. Cílem je dosažení 75 %. Procento kladné zpětné vazby je vyšší než cílová hodnota.
5. **Zpětná vazba od účastníků, kteří se již účastnili předchozích akcí programu Pericles, pokud jde o dopad programu na jejich činnosti v oblasti ochrany eura proti padělání v roce 2021 (95,83 %):** tento ukazatel měří udržitelnost akcí programu. Cílem je dosažení 75 %. Procento kladné zpětné vazby je vyšší než cílová hodnota.

5. Závěry a další postup

Program Pericles IV je, stejně jako jeho předchůdce, i nadále důležitým a účinným nástrojem v boji proti padělání. Je základem pro podporu studií, udržování a rozvíjení spolupráce a výměnu osvědčených postupů mezi všemi subjekty zapojenými do boje proti padělání eura. Dokládá to i skutečnost, že v roce 2021 bylo přiděleno 100 % celkového rozpočtu, což odráží zájem členských států o program.

Komise o výsledcích akcí podporovaných z programu průběžně informuje členy skupiny odborníků pro boj proti padělání eura (ECEG). V roce 2021 se uskutečnila tři zasedání skupiny ECEG. Program vykazuje vysoký stupeň soudržnosti a doplňkovosti s dalšími relevantními programy a akcemi na úrovni Unie, protože je výhradně určen a zaměřen na prevenci specifické formy organizované trestné činnosti, tj. padělání eura, a na boj proti ní. Tato doplňkovost je zřejmá v souvislosti s nástrojem pro *technickou pomoc a výměnu informací (TAIEX)* GR NEAR, který je nejčastěji používán pro účely jednání o přistoupení,

a Fondem pro vnitřní bezpečnost – policie GR HOME⁷, který se zaměřuje na předcházení trestné činnosti a boj proti ní obecně. Po zařazení boje proti padělání peněz mezi priority operačního akčního plánu platformy EMPACT⁸ provádí Komise úzkou koordinaci s hlavními aktéry platformy EMPACT s cílem maximalizovat doplňkovost mezi oběma zdroji financování.

Komise dokončuje zprávu Evropskému parlamentu a Radě o závěrečném hodnocení programu Pericles 2020 podle čl. 13 odst. 6 nařízení (EU) č. 331/2014.

Na základě výsledků provádění programu a průběžné analýzy nově vznikajících hrozeb projednávaných ve skupině ECEG jsou pro rok 2022 stanoveny tyto priority⁹:

- podporovat činnosti zaměřené na zlepšení spolupráce mezi členskými státy, které jsou výrobou a distribucí padělaných peněz postiženy nejvíce,
- prohlubovat spolupráci s orgány třetích zemí, u nichž existuje podezření nebo důkazy, že na jejich území dochází k výrobě padělaných eur,
- zachovat účinný rámec pro ochranu eura v jihovýchodní Evropě,
- aktuální vývoj:
 - distribuce padělků a vysoce kvalitních komponent na darknetu a produktů typu „filmových peněz“ či „peněžních rekvizit“ na internetu (včetně bankovek s pozměněným vzhledem),
 - euromince: provádění nařízení (EU) č. 1210/2010 o ověřování pravosti euromincí a o zacházení s euromincemi nevhodnými pro oběh a bezpečnostních prvcích euromincí,
 - podpora zřízení/posílení národních ústředí (NCO).

⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 513/2014 ze dne 16. dubna 2014, kterým se jako součást Fondu pro vnitřní bezpečnost zřizuje nástroj pro finanční podporu policejní spolupráce, předcházení trestné činnosti, boje proti trestné činnosti a řešení krizí a zrušuje rozhodnutí Rady 2007/125/SVV (Úř. věst. L 150, 20.5.2014, s. 93).

⁸ EMPACT (evropská multidisciplinární platforma pro boj proti hrozbám vyplývajícím z trestné činnosti) je bezpečnostní iniciativa pod vedením členských států EU, jež má identifikovat a řešit hrozby představované organizovanou a závažnou mezinárodní trestnou činností, a stanovovat v této oblasti priority. V roce 2021 se platforma EMPACT stala stálým nástrojem, jak je stanoveno v závěrečném stanovisku Rady o trvalém pokračování politického cyklu EU pro boj proti organizované a závažné mezinárodní trestné činnosti. Bulharsko je vedoucím členským státem pro prioritu platformy EMPACT týkající se „trestné činnosti v oblasti duševního vlastnictví, padělání zboží a peněz“.

⁹ Priority programu pro rok 2021 jsou zásadní součástí ročního pracovního programu, který je připojen k rozhodnutí Komise ze dne 28. ledna 2022 o financování programu Pericles IV a přijetí ročního pracovního programu na rok 2022 (C(2022) 406 final).